

Finca El Paraiso

Arenys de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Plana del Paradís, núm. 18

Coordenades:

Latitud: 41.583620858647
Longitud: 2.5501853227615
UTM Est (X): 462506
UTM Nord (Y): 4603645

Classificació

Número de fitxa: 08006 - 27
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle: XIX
Any: 1864
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic
Data aprovació: dc., 18/07/1990 - 12:00
Número inventari: Sí (IPAC)
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial - productiu
Titularitat: Privada
Titular: 2638404DG6023N0001GQ
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dc., 26/10/2022 - 10:16

Descripció

Finca ubicada al damunt d'un promontori que domina la població, al final d'un carrer de forta pujada. L'accés originari, que encara es conserva, es feia a través d'un camí en S, paral·lel a un altre amb esglaons.

L'edifici està construït als quatre vents, en un angle (NO) de la finca. Quan es van fer les obres d'ampliació del Pla del Frares, es va fer recular la tanca de la finca arran de façana de l'edifici, perdent una part de la gràcia inicial. Està format per diversos cossos o volums d'alçades diferents. El cos principal és de planta rectangular i consta de planta baixa i dos pisos. La coberta és a dues aigües amb el carener paral·lel a la façana principal. Del centre, s'aixeca una torreta de secció octogonal. Pel davant (SE) s'adossa un altre cos, de planta baixa i amb coberta de terrat pla o a la catalana. Per la part posterior té una continuïtat només per la façana de llevant, que connecta amb el que era l'antiga capella de la finca, de l'any 1871, convertida ara, parcialment, en un garatge.

Pel que fa a la composició, la façana principal s'estructura simètricament a partir de cinc eixos de verticalitat, combinant finestres de llinda recta i trencaaigües de forma de cornises sostingudes per cartel·les i faixes florals ornamentals, fetes de terracota. Damunt de cada trencaaigües, hi ha un medalló amb bustos, de terracota també. Les persianes són de llibret de fusta. En el segon pis, les finestres són més petites i entre finestra i finestra també hi trobem decoracions florals fetes de terracota. L'edifici i la torreta estan coronades amb una balustrada.

La finca està envoltada per una tanca d'obra, amb reixa de ferro intercalada amb pilars, coronats per pinacles. L'entrada és a la banda de migdia, a través d'una reixa de ferro de dos vanos, on hi ha l'any 1864.

A l'interior de la finca, es conserva un hivernacle d'estil isabelí amb pilastres adossades.

Observacions:

L'Ajuntament edità (BADOSA, Josep i VIADER, Montse; nn.cc) un itinerari on hi figura aquest element.

Història

Salvador Castelló i Sala, que havia estat propietari d'un ingenio de sucre a Matanzas, va adquirir un antic convent de frares caputxins en el context de la desamortització dels béns eclesiàstics de Mendizábal, president del Consell de Ministres, de 1836. Tot i que la compra, feta a l'any 1858, incloïa les terres, mines i aigües que havien pertangut al convent, Castelló i Sala comprà també bona part dels terrenys de La Plana d'en Fornaguera, limitats pel Bareu, Turó, Margarides i Olivar, alhora que el dret de cercar d'aigües en altres peces de terra.

L'objectiu, esdevingut una realitat pocs anys després, era convertir l'indret en un lloc on aclimatar i produir plantes i fruites d'origen americà, alhora que bastir-hi la seva residència familiar. Castelló i Sala donà al conjunt el nom de Paraiso, i la seva tasca amb les espècies vegetals americanes va ser reconeguda a l'Exposició Universal de París de 1867.

El seu fill, Salvador Castelló i Carreras (1863-1950), seguí el camí iniciat pel pare, desenvolupant els estudis d'enginyer agrònom a l'Institut de Ciències Agronòmiques de Gembloux (Bèlgica). No obstant això, atret per l'avicultura i la columbofília, els seus esforços es van adreçar a l'especialització en zootècnia. El 1894 convertia el Paraiso en granja, i dos anys més tard en el primer centre de l'Estat destinat a granja-escola per a formar professionals dedicats a l'explotació de les aus domèstiques a partir de criteris científics i industrials. La granja model introduïa a Espanya els coneixements i les tècniques més modernes adreçades a la cria, la reproducció i la millora de l'aviram, que havia de repercutir, consegüentment, en la millora de l'alimentació. Desenvolupant la seva tasca a partir de tres eixos: recerca, ensenyament i difusió, els reconeixements a la granja-escola i a la persona de Salvador Castelló foren tan immediats com nombrosos amb el reconeixement de Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar que continua activa.

Bibliografia

BADOSA, J; DOÑATE, C; MESTRE, F; RABELLA, J; RAMIS, C i RIBA, J.M. (1972). Treball – Inventari sobre el patrimoni artístic-arquitectònic d'Arenys de Mar, segles XVI-XX. Inèdit.

BADOSA, Josep i MILÀ, Salvador (1990). Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic. Ajuntament d'Arenys de Mar; Aprovat pel Ple en data 22 de març de 1990.

BADOSA, Josep i VIADER, Montse (nn.cc). *Un recorregut per Arenys de Mar*. Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Arenys de Mar.

PONS i GURI, Josep M. (1999). *Quan nasqué, s'emancipà i s'organitza una vila (Arenys de Mar, 1574-1720)*. Pagès editors i Ajuntament d'Arenys de Mar.

Enllaços d'interès:

[Geoportal del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya](#)

[Xarxa de municipis indians](#)

